

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 020758 18 Кж
Бања Лука, 27.11.2018. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, Посебно вијеће за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, састављено од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Горане Микеш и Даворке Делић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптуженог Г.Б., због кривичног дјела злочиначко удружење из члана 383. став 2. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби браниоца оптуженог, адвоката М.К. из С., изјављеној против пресуде Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 020758 17 К од 26.01.2018. године, у сједници вијећа одржаној дана 27.11.2018. године, у одсуству, уредно обавјештених, републичког јавног тужиоца-Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, Бања Лука, оптуженог и његовог браниоца, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се, као неоснована, жалба браниоца оптуженог Г.Б. и потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 020758 17 К од 26.01.2018. године.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 020758 17 К од 26.01.2017. године, оглашен је кривим оптужени Г.Б., због кривичног дјела злочиначко удружење из члана 383. став 2. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС), за које је осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године. На основу члана 99. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка у износу од 909,76 КМ и паушала у износу од 150,00 КМ. На основу члана 108. став 3. ЗКП РС, оштећени су, са имовинскоправним захтјевом, упућени на парницу.

Против наведене пресуде, благовремено, је жалбу изјавио бранилац оптуженог, адвокат М.К. из С., због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда

преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

У одговору на жалбу, у смислу одредебе члана 316. ЗКП РС, републички јавни тужилац, Свјетланка Бијелић је предложила да се жалба одбије, као неоснована и првостепена пресуда потврди.

Одговор на жалбу, доставио је и пуномоћник оштећених Д.М., малољетних М. и Л.Б., Д. и Д.Б, и В.М., адвокат М.Г. из Б.Л., са приједлогом да се жалба одбије као неоснована. Међутим, како жалба браниоца оптуженог, није изјављена и по основу одлуке о трошковима кривичног поступка и одлуке о имовинскоправном захтјеву, по којим основима оштећени може, у смислу одредбе члана 307. став 4. ЗКП РС, изјавити жалбу, то се, дати одговор пуномоћника оштећених, мора цијенити у оквиру права на жалбу и прописаних жалбених основа, у смислу цитиране законске одредбе.

Сходно одредби члана 318. став 1. и 4. ЗКП РС, сједница другостепеног вијећа одржана је у одсуству, уредно обавијештених републичког јавног тужиоца, оптуженог и његовог браниоца.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 320. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Нису основани аргументи из жалбе, у прилог тврдњи о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка е) ЗКП РС. Наиме, стварна надлежност Посебног одјељења за сузбијању корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала Окружног суда Бања Лука (у даљем тексту: Посебно одјељење суда), као првостепеног суда, заснована је на одредби члана 13. став 1. Закона о сузбијању корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала („Службени гласник Републике Српске“, број 39/16), којом је прописано да је Посебно одјељење тог суда, надлежно на цијелој територији Републике Српске за кривична дјела прописана Кривичним законом Републике Српске, а која су таксативно наведена у тој одредби, међу којим дјелима је, под тачком 33) и кривично дјело злочиначко удружење из члана 383. Кривичног закона Републике Српске, за које се оптужени Гаврило Бјелица терети оптужницом Републичког јавног тужилаштва, Посебно одјељење за сузбијању корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, Бања Лука, број Т12 1 КТ 0000066 16 од 25.4.2017. године.

Надаље, нису основани аргументи из жалбе, у прилог тврдњи о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС. Наиме, изрека побијане пресуде је разумљива и садржи јасан чињенични опис радњи оптуженог (заједно са оптуженима Ђ.Р. и С.Д., у односу на које је поступак раздвојен и осуђени за исто кривично дјело), који садржи све битне елементе бића кривичног дјела за које је оглашен кривим том пресудом. Тако конципирана изрека пресуде, у свему је усаглашена са разлозима датим у образложењу о свим одлучним чињеницама, тако да, супротно тврдњама из жалбе, нема противријечности између изреке и датих разлога, нити изостанка

разлога о некој од одлучних чињеница, на којима је заснован закључак о кривици оптуженог.

У образложењу побијане пресуде изнесен је садржај свих доказа изведених на главном претресу, првенствено исказа свједока Ђ.Р. и С.Д., те исказа оптуженог. Ти докази су оцијењени са аспеката садржаја, у оном дијелу у којем су сагласни, а у дијелу у којем те сагласности нема, дати су разлози у оцјени вјеродостојности, у смислу одредбе члана 304. став 7. ЗКП РС. Доведени су у везу са резултатима ДНК вјештачења биолошких трагова пронађених у напуштеној кући С.Н., у мјесту ..., општина Б., који, у потпуности одговара ДНК профилу оптуженог Г.Б., те у везу са другим материјалним доказима.

Анализом и оцјеном спроведених доказа, појединачно и у међусобној повезаности, на начин како то прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, првостепени суд је правилно утврдио све одлучне чињенице и извео правилан закључак да је оптужени, у критичном времену, на начин како је то описано у изреци побијане пресуде починио кривично дјело злочиначко удружење из члана 383. став 2. КЗ РС.

Чињенична утврђења и закључак побијане пресуде, да је оптужени постао члан злочиначког удружења, на начин како је то описано у изреци те пресуде (чије постојање одбрана није доводила у сумњу у поступку пред првостепеним судом, а ни сада у жалби), потврђена су исказом свједока С.Д., који се децидно изјаснио да је, у планирану отмицу М.З., активно био укључен и оптужени Г.Б., те исказом свједока Ђ.Р. из истраге, који потврђује да је, посредовањем оптуженог Г.Б., ступио у контакт са М.В. (тренутно у бјекству). Овај исказ је прочитан на основу одредбе члана 288. став 2. ЗКП РС, како се то правилно образлаже у побијаној пресуди и супротно тврдњама из жалбе, није једини доказ на којем је заснована побијана пресуда.

Исказе свједока С.Д. и Ђ.Р., правилно је првостепени суд прихватио, јер су међусобно сагласни, у свим битним чињеницама. Сагласно потврђују да су сви имали посебне мобилне телефоне, како би могли међусобно комуницирати, да су прибављени предмети и средства за извршење кривичних дјела, који су пронађени на лицу мјеста (возило „Ауди“, украдене регистарске таблице, фантомке, ротациона свјетла, ланци, средства за везивање, мотороле, оружје и слично). У погледу њиховог заједничког боравка на предметној локацији и идентитета лица, искази свједока Д. и Р. потврђени су материјалним доказима (присуство ДНК профила оптуженог Г.Б., затим С.Д., М.В., мјешани ДНК профил), пронађених у предметној, напуштеној кући.

Сагласни су и са исказом оптуженог, у дијелу времена боравка у предметној кући (која је локацијом издвојена и напуштена), подјеле мобилних телефона, оружја, наведених средстава који су подобни за извршење кривичних дјела, у више наврата доласка М.В. (доносио храну) и заједничког боравка у тој кући, тако да, имајући у виду наведено, правилно се у побијаној пресуди изводи закључак да је оптужени био свјестан да је постао члан удружења које има за циљ вршење кривичних дјела отмице и изнуде, које се радње, сасвим јасно одређују као ступање у злочиначко удружење ради вршења кривичних дјела.

Другачији закључак од наведеног, за који се залаже жалба, у прилог тврдњи да је улога оптуженог била, те да је остварена у спречавању извршења дјела (због пријатељства В. и З.), нема подлогу у изведеним доказима, посебно имајући у виду да оптужени, у свом исказу потврђује да, и поред сазнања о планирању и припремању дјела отмице и изнуде, није обавијестио органе гоњења, те да исту прилику, у циљу спречавања дјела отмице Зеленовића, није искористио у више наврата када је М.В., у предметну напуштenu кућу, долазио и доносио храну, те наведена средства и предмете за извршење кривичног дјела.

Слиједом наведеног, жалбеним приговорима се не може оспорити правилност чињеничне основе побијане пресуде, па тиме ни правилност оцјене доказа на којима је заснован закључак да је оптужени починио кривично дјело злочиначко удружење из члана 383. став 2. КЗ РС, на начин како је то описано у изреци те пресуде.

Овај суд је испитао побијану пресуду у погледу одлуке о кривичној санкцији, налазећи да је првостепени суд, у оквиру општих правила о одмјеравању казне, у складу са одредбом члана 37. став 1. КЗ РС, правилно утврдио све олакшавајуће и отежавајуће околности, и о томе дао ваљано образложене разлоге у побијаној пресуди.

У тој оцјени околности, правилан значај је дат утврђеним олакшавајућим околностима (породичне прилике, отац троје дјеце, од којих је једно малољетно), те отежавајућим околностима (осуђиван), посебно са аспекта специјалне превенције изречених условних осуда, по ранијим пресудама. Те околности су детаљно образложене у побијаној пресуди и такво образложење овај суд прихвата, као ваљано, налазећи да је казна затвора у трајању од 1 (једне) године, одмјерена у границама прописаним законом за предметно дјело (казна затвора до 2 године), у сразмјери је са тежином кривичног дјела и степеном кривичне одговорности оптуженог, и представља нужну и потребну мјеру казне, којом ће се остварити сврха кажњавања, прописана одредбом члана 28. КЗ РС, како са аспекта генералне, тако и са аспекта специјалне превенције.

Из наведених разлога и примјеном члана 327. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
др Вељко Икановић

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић